

BIOMEDIA

red.

Jarosław CZARNECKI
aka Elvin Flamingo

Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku,
Wydział Rzeźby i Intermediów

Grzegorz M. CECH

Uniwersytet Gdański, Wydział Biologii

WSTĘP

Nauki biologiczne są fascynujące z bardzo wielu powodów. Biologia z definicji jest nauką o życiu, zatem już u jej podstaw leży pewien dyskretny dualizm pomiędzy tym, co naukowe, a tym, co filozoficzne. Biologia zalicza się bowiem do nauk przyrodniczych, wespół z chemią, fizyką, astronomią czy naukami o Ziemi. Ma więc bardzo dobrze ugruntowaną metodologię badań naukowych. I pomimo iż układy biologiczne dużo trudniej opisywać, używając klasycznych reguł stosowanych w fizyce i chemii, to wszystkie podstawowe prawa, jak na przykład prawo zachowania masy czy zasady termodynamiki, obowiązują również w biologii. Nie ma tu dysonansu. Biologia nie jest „brzydką siostrą” innych klasycznych dziedzin naukowych – wręcz przeciwnie, zajmuje pełnoprawne miejsce wśród pozostałych gałęzi wiedzy przyrodniczej. A jednak sama definicja życia, przedmiotu badań tej dziedziny, jest nieuchwytna i operuje pojęciami bardziej filozoficznymi niż tymi z zakresu nauk przyrodniczych. Biologia – tak jak przedmiot jej badań – jest złożona. Mimo iż dla biologów w biologii jest więcej wyjątków od reguł niż samych reguł, można wskazać pewne podstawowe pojęcia charakteryzujące i ujednolicające wszystkie nauki biologiczne. Będą to: **uniwersalność** procesów i reguł genetyki, **ewolucja** układów biologicznych, która prowadzi do ich **różnorodności**, **wzajemne oddziaływanie** organizmów i układów biologicznych oraz **homeostaza** (równowaga) między nimi. Przedstawiamy Państwu zbiór artykułów będących pokłosiem wystąpień konferencyjnych naukowców – pracowników Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego. Są oni przedstawicielami różnych gałęzi biologicznych: mikrobiologii molekularnej, genetyki człowieka, fizjologii człowieka i ekologii. Ukazanie tak różnych płaszczyzn biologicznych – paradoksalnie – wskaże wiele punktów styecznych ze sztuką, której metody i środki wyrazu są równie złożone. Trzeba bowiem podkreślić, iż naukę i sztukę łączy podobna potrzeba **poszukiwania**.

Współczesna nauka i sztuka są coraz bardziej **interdyscyplinarne**. Powoduje to, iż zarówno naukowcy, jak i artyści muszą poszukiwać nowych źródeł inspiracji poza tradycyjnie ustalonymi granicami swoich dyscyplin, aby stawiać nowe pytania, formułować odważne hipotezy i znajdować nowatorskie, twórcze rozwiązania. Obszary aktywności zawodowej, działalności praktycznej różnych dyscyplin nakładają się na siebie w rozmaity sposób w ciągłym poszukiwaniu inspiracji i rozwiązań. Zakreślając własne pole badawcze, pozostawiamy otwarte granice. Paradygmat performatywności wkracza dziś do wszelkich dziedzin jako postulat teoretyczny, ale także jako sposób postępowania, rama metodologiczna. Sztuka intermedialna, ze swoją teorią i praktyką, wespół z biologią stanowi kompleks bardzo wielu złożonych postaw, procedur, zagadnień szczegółowych. Czy możliwe jest znalezienie między tymi dyscyplinami wspólnego języka i punktów styecznych – miejsc, gdzie możliwa jest wymiana stanowisk teoretycznych oraz wdrażanie rozwiązań praktycznych wynikających z wzajemnych inspiracji? Cel jest jednak wspólny – to znalezienie nowej perspektywy postrzegania zjawisk, nowego spojrzenia na podejmowane zagadnienia.